

1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?

Täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa täytäntöönpanoasiakirjassa mainitun täytäntöönpanoa hakevan osapuolen saatavien suorittamista velallisen varoista tai sitä, että velallinen tai hänen nimissään toimiva toinen henkilö veloitetaan toteuttamaan tietty toimi tai pidättäytymään tietyn toimen toteuttamisesta.

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

Ulosottomiehiä koskevat [yhteystiedot](#)

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?

3.1 Menettely

Tuomio pannaan täytäntöön seuraavasti:

1) Sen jälkeen kun tuomiosta on tullut lainvoimainen:

Tuomiosta tulee lainvoimainen, kun sitä ei voi enää vastustaa muulla tavoin kuin uudelleenkäsitellymenettelyssä. Jos tuomioon haetaan lainmukaista muutosta, sen voimaantulo keskeytyy. Jos muutosta haetaan vain osaan tuomiota, tuomiosta tulee lainvoimainen siltä osin kuin sitä ei ole vastustettu. Jos tuomiota vastustetaan muulta osin kuin oikeudenkäyntikulujen määrittämisen osalta, siitä ei tule lainvoimainen oikeudenkäyntikulujen määrittämisen osalta. Lainvoimainen tuomio on osapuolia velvoittava siltä osin kuin siinä ratkaistaan kanne tai vastakanteella esitetty vaatimus kanteen perusteena olevien tosiseikkojen perusteella, jollei laista muuta johdu.

Tuomio pannaan täytäntöön täytäntöönpanoa hakevan osapuolen hakemuksesta.

2) Ennen kuin tuomiosta on tullut lainvoimainen, jos tuomioistuin on todennut tuomion olevan välittömästi täytäntöönpanokelpoinen

Välittömästi täytäntöönpanokelpoiseksi todettu tuomio pannaan täytäntöön ennen sen voimaantuloa. Tuomioistuin toteaa tuomion välittömästi täytäntöönpanokelpoiseksi itse tuomiossa tai erillisessä päätöksessä.

Tuomio pannaan täytäntöön täytäntöönpanoasiakirjan perusteella.

Siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa täytäntöönpanoasiakirja voi olla esimerkiksi

lainvoimainen tai välittömästi täytäntöönpanokelpoinen tuomioistuimen päätös tai tuomio siviiliasioissa ulkomaisen tuomioistuimen ratkaisu, joka on tunnustettu tai joka on täytäntöönpanokelpoinen ilman tunnustamista

Virossa pysyvästi toimivan välimiesoikeuden päätös ja muu täytäntöönpanokelpoinen välimiesoikeuden päätös työriitalautakunnan tai huoneenvuokralautakunnan lainvoimainen päätös.

Täydellinen luettelo täytäntöönpanoasiakirjoista on [täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 2 §:ssä](#).

Jos täytäntöönpanoasiakirjaa ei panna vapaaehtoisesti täytäntöön, on mahdollista aloittaa täytäntöönpanomenettely täytäntöönpanoa hakevan osapuolen pyynnöstä.

Vaatimukset, jotka johtuvat täytäntöönpanomenettelystä annetussa laissa säädetyistä täytäntöönpanoasiakirjoista, pannaan täytäntöön kyseisen lain mukaisesti. Tuomioiden täytäntöönpanosta huolehtivat ulosottomiehet, jollei laissa toisin säädetä.

Ulosottomies toteuttaa täytäntöönpanomenettelyn täytäntöönpanoa hakevan osapuolen jättämän hakemuksen ja täytäntöönpanoasiakirjan nojalla. Jos täytäntöönpanoasiakirjana on ulosottomiehen palkkiota tai täytäntöönpanokuluja koskeva päätös tai kyseessä on muu laissa säädetty tapaus, ulosottomies toteuttaa täytäntöönpanomenettelyn ilman täytäntöönpanohakemusta.

Täytäntöönpanoasiassa avataan tiedosto, johon merkitään aikajärjestyksessä täytäntöönpanotoimet ja toimitetut tiedoksiannot. Täytäntöönpanotiedostoon kirjataan asiassa esitetyt asiakirjat ja ulosottomiehen antamat asiakirjat alkuperäiskappaleina tai jäljennöksinä.

Kun täytäntöönpanomenettelyn aloittamisen edellytykset täyttyvät, ulosottomies antaa täytäntöönpanoilmoituksen tiedoksi velalliselle.

Täytäntöönpanomenettely katsotaan alkaneeksi, kun täytäntöönpanoilmoitus on annettu tiedoksi velalliselle.

Ulosottomiehen on annettava täytäntöönpanoilmoitus tiedoksi velalliselle ja menettelyn osapuolille takavarikointia koskeva asiakirja, huutokauppa-asiakirja, ulosottomiehen päätökset hänen toiminnastaan tehtyjen valitusten osalta sekä muut laissa säädetyt asiakirjat.

Jos laissa tai tuomiossa ei ole vahvistettu määräaika täytäntöönpanoasiakirjan vapaaehtoiselle täytäntöönpanolle, ulosottomies vahvistaa määräajan.

Määräajan on oltava vähintään 30 päivää, jollei laissa toisin säädetä. Ulosottomies voi täytäntöönpanoa hakevan osapuolen suostumuksella vahvistaa täytäntöönpanoasiakirjan vapaaehtoiselle täytäntöönpanolle yli 30 päivää pitkän määräajan.

Ulosottomiehen on toteutettava välittömästi kaikki laissa sallitut turvaamistoimet täytäntöönpanoasiakirjan täytäntöönpanomiseksi, hankittava täytäntöönpanomenettelyä varten tarvittavat tiedot ja selitettävä menettelyn osapuolille näiden oikeudet ja velvollisuudet.

Ulosottomies voi lykätä täytäntöönpanotoimen toteuttamista täytäntöönpanoa hakevan osapuolen pyynnön tai tuomioistuimen päätöksen perusteella tai jos täytäntöönpanomenettelyn toteuttaja vaihtuu.

Tuomioistuin voi velallisen hakemuksesta lopettaa täytäntöönpanomenettelyn tai pidentää tai lykätä sitä, jos menettelyn jatkaminen on velallisen kannalta epäoikeudenmukaista. Tällöin on otettava huomioon täytäntöönpanoa hakevan osapuolen edut ja muut olosuhteet, kuten velallisen perhetilanne ja taloudellinen tilanne.

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Täytäntöönpanoasiakirjan täytäntöönpanon edellytykset:

Täytäntöönpanotavaksi otetaan lainvoimainen tuomio tai työriitalautakunnan tai huoneenvuokralautakunnan lainvoimainen päätös, jossa on merkintä voimaantulosta. Välittömästi täytäntöönpanokelpoiseen päätökseen ei lisätä voimaantulomerkintää.

Aviopuolison omaisuuden suhteen toteutettavassa täytäntöönpanomenettelyssä oletetaan täytäntöönpanoa hakevan osapuolen eduksi, että velallisena olevan puolison hallussa oleva tai molempien puolisoitten hallussa oleva irtain omaisuus on velallisena olevan puolison omaisuutta. Ulosottomies voi takavarikoida ja myydä tällaisen omaisuuden. Kun kyseessä on esine, joka soveltuu luonteensa vuoksi ainoastaan toisen puolison käyttöön, esineen katsotaan kuuluvan sille puolisolalle, joka sitä luontaisesti käyttää.

Puolisoiden yhteiseen omaisuuteen liittyvä maksuvaatimus voidaan hyväksyä sen puolison suostumuksella, joka ei ole velallinen, silloin kun on olemassa täytäntöönpanoasiakirja, joka velvoittaa molempia puolisoita täyttämään sitoumuksen. Velkoja voi hakea yhteisen omaisuuden jakamista ja perintätoimien kohdistamista velallisen osuuteen yhteisestä omaisuudesta. Omaisuuden ositusta koskevan kanteen vanhentumisaika on yksi vuosi siitä, kun täytäntöönpanomenettely saatavien hakemiseksi velallisen henkilökohtaisesta omaisuudesta epäonnistui.

Jos maksuvaatimus liittyy henkilöyhtiön omaisuuteen, tarvitaan kaikkien yhtiömiesten osalta pätevä täytäntöönpanoasiakirja.

Jos velallinen kuolee täytäntöönpanomenettelyn aloittamisen jälkeen, menettelyn soveltamista jatketaan tämän jäämistöön, jollei laissa toisin säädetä.

Silloin kun täytäntöönpanoasiakirjaa sovelletaan myös siihen merkityn hakijan tai velallisen seuraannon saajaan, ulosottomies ottaa täytäntöönpanon hoitaakseen, jos oikeusseuraanto todistetaan tuomiolla, otteella julkisesta rekisteristä tai notaarin vahvistamalla asiakirjalla. Sama pätee tuomion täytäntöönpanon osalta riita-asiaan liittyvän esineen omistajaan silloin kun omistaja on tuomion antamisen jälkeen vaihtunut.

Jos täytäntöönpanoasiakirjaan sisältyvä vaatimus erääntyy tietyn määräajan kuluttua, tietyinä määräpäivinä tai tietyn edellytyksen ilmaantuessa, täytäntöönpanotoimien toteuttamisen voi aloittaa määräraajan umpeuduttua, määräpäivän saavuttua tai edellytyksen ilmaannuttua.

Jos täytäntöönpanomenettely riippuu täytäntöönpanoa hakevan osapuolen vakuudesta, täytäntöönpanomenettelyn voi aloittaa ainoastaan jos vakuuden asettamisesta on kirjallinen todiste ja asiakirjasta on toimitettu jäljennös velalliselle tai asiakirja toimitetaan yhdessä täytäntöönpanoilmoituksen kanssa.

Jos täytäntöönpanoasiakirjan täytäntöönpano riippuu siitä, että täytäntöönpanoa hakevan osapuolen veloitte velallista kohtaan täytetään samaan aikaan, ulosottomies ei voi aloittaa täytäntöönpanomenettelyä ennen kuin täytäntöönpanoa hakevan osapuolen veloitte on täytetty tai kun täytäntöönpanoa hakeva osapuoli tai ulosottomies on tarjonnut velalliselle velkojan veloitteen täyttämistä ja velallinen on perusteettomasti kieltäytynyt hyväksymästä veloitteen täyttämistä tai muulla tavoin viivyttänyt veloitteen hyväksymistä.

Jos täytäntöönpanoa hakeva osapuoli tarvitsee pakkotäytäntöönpanoa varten perimisoikeuden vahvistamista tai muuta asiakirjaa, hän voi velallisen sijasta pyytää sitä notaarilta tai viranomaiselta. Täytäntöönpanoa hakevan osapuolen on esitettävä tätä varten täytäntöönpanoasiakirja.

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Täytäntöönpano voi kohdistua velallisen irtaimen omaisuuteen, kiinteään omaisuuteen ja muuhun varallisuuteen. Jos velka on syntynyt lapsen elatusavun maksamatta jättämisen vuoksi, tuomioistuim voi täytäntöönpanomenettelyn aikana keskeyttää tietyt velallisen oikeudet ja tälle myönnettyt luvat tai niiden myöntämisen.

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Perinnän kohdistaminen irtaimen omaisuuteen:

Kun perintä kohdistetaan irtaimen omaisuuteen, irtain omaisuus takavarikoidaan ja myydään. Kun kiinteistö on takavarikoitu, velallisen vallintaoikeus lakkaa. Velkojan vaatimus yhdessä niiden korkojen ja muiden sivuvaatimusten kanssa, joiden suuruus mainitaan täytäntöönpanoasiakirjassa, täytetään irtaimen omaisuuden myynnistä saaduilla tuloilla. Kiinteää omaisuutta ei takavarikoida, jos voidaan olettaa, että takavarikoidun omaisuuden myynnistä saatavilla tuloilla voidaan kattaa ainoastaan täytäntöönpanokulut. Haastemies siirtää virkatililleen velallisen varojen pakkotäytäntöönpanon johdosta kertyneet tulot täytäntöönpanoa hakevalle osapuolelle 10 päivän kuluessa niiden vastaanottamisesta.

Kun kyseessä on perintä valtiolta tai paikallis hallinnolta, vaaditaan rahasaatavaa. Jos rahasaatavaa ei ole saatu perittyä kohtuullisessa ajassa, perintä kohdistetaan omaisuuteen.

Velalliselle syntyy ulosmittauspanttioikeus takavarikoituihin esineisiin takavarikointihetkestä. Ulosmittauspanttioikeus antaa velkojalle samat oikeudet kuin sopimuksella määrätty tai laista johtuvat oikeudet, jollei laissa toisin säädetä.

Ulosottomies myy takavarikoidun irtaimen omaisuuden julkisella sähköisellä tai suullisella huutokaupalla, jossa ei voi käyttää etuosto-oikeutta. Ulosottomies voi täytäntöönpanoa hakevan osapuolen ja velallisen hakemuksen perusteella myydä takavarikoidut esineet muulla tavoin kuin suullisella tai sähköisellä huutokaupalla, jos huutokauppa ei ole onnistunut tai voidaan olettaa, ettei esineitä saada myytyä huutokaupalla tai että huutokaupasta saatava tuotto on huomattavasti pienempi kuin muulla myyntitavalla saatava tuotto.

Ulosottomies jakaa esineiden myynnistä saadun tuoton velkojille ja muille henkilöille, joilla on oikeus osaan tuotosta, panttioikeuden syntymisjärjestyksessä tai velkojien sopimuksen perusteella. Täytäntöönpanokulujen kattamisen tai vaatimuksen täyttämisen jälkeen jäljelle jäänyt määrä palautetaan velkojalle. Jos tuotto ei riitä kattamaan kaikkia vaatimuksia eivätkä velkojat pääse sopuun tuoton jakamistavasta, ulosottomies jakaa tuoton täytäntöönpanomenettelyyn osallistuville velkojille jakosuunnitelman perusteella. Jakosuunnitelman perusteella määräytyvästä tuotosta vähennetään täytäntöönpanokulut.

Perinnän kohdistaminen kiinteään omaisuuteen:

Kun perintä kohdistetaan kiinteään omaisuuteen, kiinteä omaisuus joko takavarikoidaan ja myydään tai se määrätään pakkohallintoon, jolloin velallisen vaatimus täytetään siitä saatavasta tuotosta. Täytäntöönpanoa hakevan osapuolen vaatimuksen täyttämiseksi perinnän voi kohdistaa kiinteistöön, jos velallinen on merkitty kiinteistörekisteriin kiinteistön omistajaksi tai on kiinteistörekisteriin merkityn omistajan velallisen yleisseuraannon saaja. Kun perintä kohdistetaan kiinteistöön, se kattaa myös kiinnitetyn esineistön.

Kiinteistön takavarikointia varten ulosottomies kirjaa kiinteistön sekä sen kiinnitetyt tarpeistot ja muut esineet, epää niiden vallintaoikeuden ja merkityttää kiinteistön vallintaoikeuden epäämisen kiinteistörekisteriin. Takavarikoitu kiinteistö jää velallisen haltuun, ja tämä saa hallinnoida ja käyttää sitä tavanomaisen hoidon puitteissa, paitsi jos kiinteistö on määrätty pakkohallintoon. Kun kiinteistö on takavarikoitu, velallisen vallintaoikeus lakkaa. Jos kiinteistön takavarikointi kattaa myös irtaimen omaisuuden, sitä voi käyttää tavanomaisen hoidon puitteissa. Kiinteistö myydään joko pakkohuutokaupalla tai sen myy velallinen ulosottomiehen valvonnassa ja velkojan suostumuksella.

Kiinteistö määrätään pakkohallintoon ulosottomiehen, velkojan tai velallisen hakemuksen perusteella. Pakkohallinnon täytäntöönpanijalla on oikeus ottaa kiinteistö haltuunsa virkanimityspäätöksen perusteella. Täytäntöönpanijalla on oikeus ja velvollisuus toteuttaa kaikki oikeustoimet ja muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen kiinteistön kunnon säilyttämistä ja säännöllistä hoitoa varten. Pakkohallinto päättyy, kun velkojan vaatimus täytetään ulosottomiehen päätöksellä.

Ulosottomies jakaa kiintiön myynnistä ja pakkohallinnosta saadun tuoton velkojille ja muille henkilöille, joilla on oikeus osaan tuotosta, kiinteistörekisteristä ilmenevien oikeuksien järjestyksen ja takavarikointijärjestyksen perusteella taikka velkojien sopimuksen perusteella. Jakosuunnitelman perusteella määräytyvästä tuotosta vähennetään täytäntöönpanokulut.

Perinnän kohdistaminen muuhun varallisuuteen:

Perinnän voi kohdistaa velallisen tiliin. Luottolaitos antaa ulosottomiehelle tiedon siitä, onko tiliä olemassa vai ei. Tili jäädytetään takavarikointiasiakirjan perusteella siinä määrättyssä laajuudessa. Tiillä olevat rahavarat siirretään takavarikointiasiakirjassa määrättyssä laajuudessa ulosottomiehen virkatilille, lukuun ottamatta tapauksia, joissa täytäntöönpanoasiakirja on jokin muu kuin oikeudenkäynnin aikana lapsen elatusavun maksuvaatimuksen osalta annettu kanteen turvaamista koskeva päätös. Jos velallisen tilillä ei ole takavarikointihetkellä riittävästi rahaa, takavarikoituna pidetään myös jäädytetylle tilille myöhemmin kertyviä rahavaroja, kunnes vaadittu summa tulee täyteen. Jäädytetylle tilille takavarikoinnin jälkeen kertyviä varoja siirretään ulosottomiehen virkatilille, kunnes takavarikointiasiakirja tulee täytäntöönpanuksi. Jos ulosottomies on toimitannut luottolaitokselle velallisen tilin takavarikointia koskevan asiakirjan, kyseisen asiakirjan katsotaan pätevän myös velallisen vastaisuudessa avaamiin tileihin.

Perinnän voi kohdistaa arvopapereihin. Viron arvopaperirekisteriä koskevan lain 2 §:ssä lueteltujen arvopapereiden takavarikoimiseksi ulosottomies pyytää rekisterinpitäjää tekemään merkinnän oikeuksien ja velvollisuuksien käyttökiellosta. Arvopapereiden takavarikko alkaa, kun ne on asetettu rekisterissä käyttökieltoon. Ulosottomies myy arvopaperit niiden säännösten mukaisesti, jotka koskevat perinnän kohdistamista irtaimeen omaisuuteen. Ulosottomiehellä on oikeus kirjoittaa nimellinen arvopaperi ostajan nimelle ja tehdä sen osalta tarvittavia hakemuksia velallisen sijasta. Ulosottomies esittää vekselin, sekin tai velkakirjan lunastettavaksi, jos se on arvopaperin mukaisesti mahdollista.

Perinnän voi kohdistaa rajavastuuyhtiön osaan. Jos rajavastuuyhtiön osaa ei ole kirjattu arvopaperirekisteriin, kyseinen osa katsotaan takavarikoiduksi niiden säännösten mukaisesti, jotka koskevat perinnän kohdistamista irtaimeen omaisuuteen. Ulosottomies antaa takavarikoinnin tiedoksi rajavastuuyhtiön hallitukselle. Ulosottomies myy rajavastuuyhtiön osan niiden säännösten mukaisesti, jotka koskevat perinnän kohdistamista irtaimeen omaisuuteen. Rajavastuuyhtiön osan myynyt ulosottomies toimittaa kahden päivän kuluessa huutokaupasta yrittäjärekisterin pitäjälle ilmoituksen asiasta vastaavan ministerin vahvistamassa muodossa.

Edellä sanotun lisäksi perintä voidaan kohdistaa kolmannelle osapuolelle suoritettuun taloudelliseen veloitteeseen, kiinteistöosuuskunnan jäsenyyteen, yhtiömiehen osuuteen yhtiön varoista, peruuttamattomiin oikeuksiin ja muuhun varallisuuteen.

Oikeuksien rajoittaminen lapsen elatusavun maksamatta jättämisen vuoksi:

Jos velallinen ei lapsen elatusavun perimiseksi aloitetun täytäntöönpanomenettelyn aikana ole kolmena perättäisenä kuukautena maksanut elatusapua eikä ulosottomies ole onnistunut perimään velkaa velallisen omaisuudesta, tuomioistuimien voi velkojan suostumuksella ja ulosottomiehen hakemuksesta – edellyttäen, että velallista on varoitettu etukäteen – antaa määräyksen keskeyttää toistaiseksi seuraavat oikeudet ja seuraavien lupien voimassaolon: metsästysoikeus

moottorijoneuvon ajo-oikeus

ampuma-aselupa ja ampuma-aseen hankkimislupa

huviveneenkuljettajankirja ja vesijetin ajo-oikeus

kalastuslupa.

Jos tuomioistuin keskeyttää velallisen oikeuden tai luvan tai molempien voimassaolon, se myös kieltää vastaavan oikeuden tai luvan tai molempien myöntämisen samalla päätöksellä. Tuomioistuin voi kerralla määrätä keskeytyksen tai kieltää myöntämisen useiden edellä mainittujen oikeuksien ja lupien osalta.

Tuomioistuin lopettaa päätöksellään velallisen oikeuden tai luvan voimassaolon keskeytyksen tai myöntämiskiellon velallisen hakemuksen perusteella, jos velallinen on maksanut vähintään kolmen kuukauden elatusavun

velallinen on tehnyt velkojan kanssa sopimuksen elatusavun maksusuunitelmasta ja noudattanut sitä vähintään kolmen perättäisen kuukauden ajan oikeuden keskeyttämisen tai myöntämiskiellon lopettamatta jättäminen olisi velallisen suhteen epäoikeudenmukaista

elatusapuvelvollisuus on päättynyt.

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Lainvoimaisella tuomiolla hyväksytyn vaatimuksen (mukaan lukien tuomioistuimessa tehdystä sopimuksesta tai muusta täytäntöönpanoasiakirjasta johtuva vaatimus) vanhenemisaika on 10 vuotta. Vanhentumisaika alkaa tuomioistuimen päätöksen voimaantulosta tai muun täytäntöönpanoasiakirjan julkaisemisesta muttei kuitenkaan ennen vaatimuksen erääntymispäivää.

Kun kyseessä on toistuva velvollisuus, vanhentumisaika on jokaisen yksittäisen velvollisuuden osalta 3 vuotta riippumatta siitä, mikä on vaatimuksen oikeusperusta – pois lukien lapsen elatusvelvollisuuden täyttämistä koskevan vaatimuksen vanhentumisaika. Vanhentumisaika alkaa sen kalenterikuun lopussa, jolloin velvollisuutta vastaava vaatimus erääntyy. Jos lapsen elatusvelvollisuus vaaditaan täytettäväksi elatusavun maksamisena, sen vanhentumisaika on jokaisen yksittäisen velvollisuuden osalta kymmenen vuotta.

Jos velallinen kuolee täytäntöönpanomenettelyn aloittamisen jälkeen, menettelyn soveltamista jatketaan tämän jäämistöön, jollei laissa toisin säädetä. Siihen asti kun perinnöstä luopumista tai perinnön hyväksymistä koskeva määräaika on umpeutunut, jäämistöön kohdistuvan vaatimuksen perusteella voi toteuttaa täytäntöönpanomenettelyn vain jäämistön osalta. Jäämistöön ei voi tällaisissa tapauksissa kohdistaa perintää perijän henkilökohtaisten veloitteiden perusteella.

Silloin kun täytäntöönpanoasiakirjaa sovelletaan myös siihen merkityn hakijan tai velallisen seuraannon saajaan, ulosottomies ottaa täytäntöönpanon hoitaakseen, jos oikeusseuraanto todistetaan tuomiolla, otteella julkisesta rekisteristä tai notaarin vahvistamalla asiakirjalla. Sama pätee tuomion täytäntöönpanon osalta riita-asiaan liittyvän esineen omistajaan silloin kun omistaja on tuomion antamisen jälkeen vaihtunut.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

Täytäntöönpanomenettelyn osapuoli voi esittää ulosottomiehelle valituksen täytäntöönpanoasiakirjan täytäntöönpanoon tai täytäntöönpanotehtävästä kieltäytymiseen liittyvästä ulosottomiehen päätöksestä tai toimesta kymmenen päivän kuluessa päivästä, jona valituskentekijä sai tietää tai hänen olisi pitänyt saada tietää päätöksestä tai toimesta, jollei laissa toisin säädetä.

Täytäntöönpanomenettelyn osapuoli voi valittaa edellä mainittua valitusta koskevasta ulosottomiehen päätöksestä kymmenen päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta siihen käräjäoikeuteen, jonka tuomiopiirissä ulosottovirasto on. Käräjäoikeuteen ei voi valittaa ulosottomiehen päätöksestä tai toimesta, jollei ensin ole esitetty valitusta ulosottomiehelle.

Tuomarin tekemästä päätöksestä voi valittaa täytäntöönpanomenettelyssä, jollei laissa toisin säädetä.

Menettelyn osapuolet voivat hakea muutosta käräjäoikeuden päätökseen, joka koskee velallisen oikeuden tai luvan voimassaolon keskeytystä tai myöntämiskielloa, [siviiliprosessilaissa](#) vahvistettujen määräaikaisten ja menettelyjen mukaisesti. Piirituomioistuimen päätökseen, joka koskee käräjäoikeuden päätöksestä tehtyä valitusta, voi hakea muutosta.

Velallinen voi nostaa velkojaa vastaan kanteen täytäntöönpanoasiakirjan pakkotäytäntöönpanon peruuttamiseksi ennen kaikkea sillä perusteella, että vaatimus on täytetty tai kuitattu tai sitä on lykätty. Kanteen menestyminen ei vaikuta täytäntöönpanoasiakirjan pätevytyteen eikä oikeusvaikutuksiin. Tuomioon voi esittää vastaväitteitä vain, jos niiden perusteet ovat syntyneet tuomion voimaantulon jälkeen. Kanteen voi nostaa niin kauan kuin täytäntöönpanomenettely on käynnissä (täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 221 §).

Kolmas osapuoli, jolla on pakkotäytäntöönpanon kohteen osalta sen pakkotäytäntöönpanon estävä oikeus, erityisesti omistusoikeus tai rajoitettu esineoikeus, voi jättää kanteen takavarikoidun omaisuuden vapauttamiseksi tai pakkotäytäntöönpanon peruuttamiseksi jollakin muulla perusteella tuomioistuimelle, jonka tuomiopiirissä pakkotäytäntöönpano tapahtuu.

Täytäntöönpanomenettelyn osapuoli voi esittää 30 päivän kuluessa huutokauppa-asiakirjan tiedoksiantamisesta tuomioistuimelle kanteen huutokaupan tuloksen mitätöimiseksi, jos omaisuus on myyty henkilölle, jolla ei ollut oikeutta ostaa sitä, jos huutokauppa on pidetty kumotun takavarikon perusteella tai jos muita huutokauppaan olennaisesti liittyviä edellytyksiä on rikottu. Jos huutokauppa mitätöidään, velallinen voi vaatia myyjä esineitä takaisin ostajalta [varallisuuslain](#) 80 §:n nojalla, ja jos tämä ei ole mahdollista, hän voi esittää vaatimuksen perusteetonta etua koskevien säännösten nojalla. Osapuoli voi vaatia ulosottomieheltä vahingon korvaamista haaste- ja ulosottomiehistä annetun lain mukaisesti.

6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suoja koskevien sääntöjen tai määräaikaisten perusteella?

Täytäntöönpanomenettelyn toteuttamiseen sovelletaan täytäntöönpanomenettelystä annettua lakia. Omaisuuden takavarikointiin liittyvistä rajoituksista täytäntöönpanomenettelyssä säädetään 53 §:n 1 momentissa. Sen mukaan velallisen omaisuutta ei voida ulosmitata enemmän kuin on tarpeen velkojan vaatimuksen täyttämiseksi ja täytäntöönpanokulujen kattamiseksi. Poikkeuksena on tapaus, jossa velkojan vaatimusta ei voida täyttää muulla tavoin. Takavarikointi katsotaan mitätöidyksi eikä siitä johdu oikeudellisia vaikutuksia, jos takavarikointiin sovellettavia menettelysääntöjä on rikottu vakavasti, etenkin jos

- 1) omaisuus on takavarikoitu ilman voimassaolevaa täytäntöönpanoasiakirjaa
- 2) täytäntöönpanoilmoitusta ei ole annettu velalliselle tiedoksi
- 3) omaisuuden on takavarikoinut epäpätevä henkilö
- 4) velalliselle ei ole annettu riittävästi tietoa hänen oikeuksistaan täytäntöönpanomenettelyssä ja loukattu näin velallisen oikeuksia (täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 55 §).

Luettelo ulosmittauksen ulkopuolelle jätettävistä omaisuuksista on täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 66 §:ssä. Seuraavia esineitä ei voida takavarikoida eikä myydä täytäntöönpanomenettelyssä:

- 1) velallisen henkilökohtaiset esineet sekä talous- ja keittiövälineet, vaatteet, sängyt ja vuodevaatteet sekä muut kotitaloudessa käytettävät välttämättömät esineet, ottaen huomioon velallisen velan suuruus;
- 2) ainakin yksi tekninen laite, jonka avulla velallinen pystyy käyttämään Viron perustuslain 44 §:n 1 momentissa säädettyä tiedonsaantioikeutta;
- 3) elintarvikkeet velalliselle ja hänen perheelleen yhden kuukauden ajaksi sekä tarvittava polttoaine asuntojen lämmittämiseksi yhden lämmityskauden ajan tai jos niitä ei ole täytäntöönpanohetkellä olemassa eikä niiden hankkimista ole muulla tavoin taattu, niiden hankkimiseen tarvittava rahamäärä;
- 4) viljelijän maatalouslaitteet, karja, lannoitteet ja maataloustuotteet, jotka ovat välttämättömiä velallisen ja hänen perheensä elättämiseksi seuraavaan satokautteen saakka;
- 5) luonnollisen henkilön taloudellisen tai ammatillisen toiminnan tai työ- tai palvelussuhteen jatkamista varten välttämättömät esineet;
- 6) kirjat ja muut esineet, joita velallinen tai hänen perheenjäsenensä käyttää opetuksessa tai uskonnollisessa toiminnassa;
- 7) velalliselle kuuluvat kirjanpitoasiakirjat, perhearkistot, vihkisormukset sekä ritari- ja kunniamerkit;
- 8) velallisen tai hänen perheenjäsenensä tekojäsenet, silmälasit ja muut fyysisen vamman vuoksi tarvittavat apuvälineet;
- 9) esineet, joita velallisen perheessä tarvitaan hautajaisia varten;
- 10) kansallismuseon, kaupunginmuseon ja julkisoikeudellisen oikeushenkilön museokokoelma ja siihen kuuluvat museoesineet sekä säätöiden käyttöön annetut kansallismuseon kokoelmat tai museoesineet;
- 11) arkistot;
- 12) muut esineet, joiden takavarikointi on lainvastaista tai hyvän tavan vastaista;
- 13) valtion ja kuntien omaisuus, joita koskeva kaupankäynti on rajoitettua, sekä esineet, joita velallisena oleva valtion tai paikallisviranomaisen yksikkö tarvitsee julkisten palvelujen suorittamiseksi tai joiden siirtäminen on vastoin yleistä etua. Ennen päätöksen tekemistä on kuultava toimivaltaisen ministeriön tai laitoksen edustajan mielipidettä.

Edellä 1, 2, 4 ja 5 mainitut esineet voidaan takavarikoida, jos pakkotäytäntöönpanoa vaatii myyjä sellaisen rahasaatavaa koskevan vaatimuksen perusteella, jonka osalta vedotaan omistuksenpidätykseen kyseisten esineiden myynnin takia. Edellä 6 kohdassa mainittua uskonnollista toimintaa varten tarvittavat esineet voidaan takavarikoida, jos niiden käyttötapa on hyvän tavan vastaista tai rangaistava teko.

Täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 67 §:n mukaan takavarikointia ei voida kohdistaa kotieläimiin, joita pidetään voittoa tavoittelemattomassa tarkoituksessa. Tuomioistuimien voi velkojan hakemuksesta antaa luvan takavarikoida arvokkaan eläimen, jos takavarikoimatta jättäminen vahingoittaisi merkittävästi velkojan etuja, joiden yhteydessä ei voida ottaa huomioon eläintensuojelua eikä velallisen oikeutettuja etuja.

Tulojen ulosmittaukseen liittyvistä rajoituksista säädetään täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 131 ja 132 §:ssä. Ulosmittausta ei saa kohdistaa seuraaviin tuloihin:

- 1) lakisääteiset perhe-etuudet;
- 2) vammaisen henkilön sosiaalietuudet;
- 3) **sosiaalihuoltolaissa** tarkoitetut sosiaalietuudet;
- 4) **hedelmöityshoidosta ja alkioiden suojelusta annetun lain** 351 §:n 3 momentin nojalla maksettava korvaus;
- 5) Viron työttömyyskassasta maksetut työttömyystuet, stipendit, matka- ja asumiskorvaukset ja yrityksen perustamistuet;
- 6) ruumiinvamman tai terveysongelman vuoksi maksettava korvaus, pois lukien tulonmenetyksen vuoksi maksettava korvaus, sekä aineettomaan vahinkoon liittyvä korvaus;
- 7) työkyvyttömyystuki;
- 8) lakisääteinen elatusmaksu;
- 9) vanhempainraha;
- 10) **sairausvakuutuslaissa** tarkoitettu rahamääräinen sairausvakuutusetus, pois lukien väliaikaisen työkyvyttömyyden vuoksi maksettava korvaus;
- 11) kansaneläke laissa säädettyssä laajuudessa;
- 12) vankilastavapautumistuki.

Jos kohdistamalla ulosmittaus velallisen muuhun omaisuuteen ei ole pystytty tai oletettavasti ei pystytä kattamaan velkojan vaatimusta kokonaan ja ulosotto on vaatimuksen laji ja tulojen suuruus huomioon ottaen oikeudenmukainen, velkojan hakemuksesta voidaan edellä kohdissa 6–9 mainittuihin tuloihin kohdistaa ulosmittaus. Ulosottomies kuulee velallista mahdollisuuksien mukaan ennen päätöksen tekemistä.

Tuloja ei ulosmitata, jos ne ovat pienemmät kuin säädetty vähimmäiskuukausipalkka tai vastaava osa viikko- tai päivätulosta.^[2] Jos velallinen elättää lain nojalla toista henkilöä tai maksaa tälle elatusapua, ulosmittauksen ulkopuolelle jätettävä määrä eli ns. suojaosuus kasvaa jokaisen elättävän osalta kolmanneksella vähimmäiskuukausipalkasta. Tätä sääntöä ei sovelleta silloin kun on kyse lapsen elatusvaateeseen sovellettavasta pakkotäytäntöönpanosta. Suojaosuuden ylittävistä tuloista voidaan ulosmitata enintään kaksi kolmannesta määrästä, joka on vähimmäispalkka kerrottuna viidellä, ja sen ylittävät tulot kokonaisuudessaan, sillä edellytyksellä että ulosmitattava määrä on enintään kaksi kolmannesta kokonaistuloista. Tätä sääntöä ei sovelleta silloin kun on kyse lapsen elatusvaateeseen sovellettavasta pakkotäytäntöönpanosta.

Täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 133 §:n mukaan **ulosottomies kumoaa velallisen pyynnöstä kolmen työpäivän kuluessa tilin turvaamisen siinä laajuudessa, joka takaa velalliselle ulosmittauksen ulkopuolelle jätettävät tulot** (täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 131 ja 132 §:ssä säädetty rajoitukset). Jos velallisen tilille siirretään kerralla enemmän kuin yhden kuun tulot, ulosottomies kumoaa velallisen pyynnöstä kolmen työpäivän kuluessa tilin turvaamisen siinä laajuudessa, joka takaa velalliselle ulosmittauksen ulkopuolelle jätettävät tulot jokaisen etukäteen maksetun kuukauden osalta, ottaen huomioon täytäntöönpanomenettelystä annetun lain 131 ja 132 §:ssa säädetty rajoitukset. Jos velallisen tilille siirrettyjen tulojen käyttöajanjaksoa ei voida

määrillä, ulosottomies takaa velalliselle ulosmittauksen ulkopuolelle jätettävät tulot yhden kuukauden osalta. Siihen asti kun hakemus on käsitelty, ulosottomies voi keskeyttää varojen siirron takavarikoidulta tililtä velkojalle ja vapauttaa tilin takavarikoinnista siltä osin kuin on tarpeen velallisen ja hänen perheensä elatusta varten.

[2] Viron hallituksen 18. joulukuuta 2015 annetun asetuksen nro 139 1 kohdan 1 alakohdan mukaisesti vähimmäiskuukausipalkka on kokopäivätyön osalta **1. tammikuuta 2016** alkaen **430 euroa**; Mainitun kohdan 2 alakohdan mukaisesti vähimmäiskuukausipalkka on kokopäivätyön osalta **1. tammikuuta 2017** alkaen **470 euroa**.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 21/12/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.